

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke valjajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 4.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 276.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. decembra 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. decembrom pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

opravništvo.

Cena naročnini razvidi se na glavni listi, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne dopošljejo naročnine, se ne ozira.

Govor poslanca Pfeifer-ja

v deželni zbor kranjskem gledé poročstva za dolensko železnico.

Gledé zgradbe dolenske železnice je bilo vedno moje mnenje in gotovo tudi cele naše zbornice to, da je država dolžna graditi to železnico skozi dolenske pokrajine preko hrvaške meje; vsaj je nam vsem znano, da je kranjska dežela več milijonov goldinarjev zemljiškega davka po krivem plačala državi, da je skozi 25 let v primeri k drugim deželam previsoke pristojbine plačevala, da je država rživala provincijalni zaklad itd., tako, da je država dolžnica naše dežele.

Najprimernejša prilika poravnati ta stari dolg ponudila se je državi, ko je naša dežela šestokrat trkala na državne duri s prošnjo, da država zgradi toliko potrebno, kolikor zaželjeno železnico naši deželi — kakor je to storila v obilni meri Goriški, Češki in drugim deželam. Država naposled vendar ni mogla dalje prezirati opravičenih naših želji ter jim je — četudi ne povsem — vsaj deloma ustregla z državnim zakonom z dne 6. junija 1890 drž. zak. št. 118.

V smislu tega zakona se ima graditi proga Ljubljana-Novomesto in Ljubljana-Kočevje; k zgrad-

benemu kapitalu 10 milijonov goldinarjev ima država prispeti z zneskom 2.500.000 gld., dežela donášati znesek 500.000 gld. ali pa prevzeti poročstvo 4% obrestovanja prioritetnih obligacij 7 milijonov goldinarjev, vdeleženci (interesentje) pa imajo prevzeti in izplačati 600.000 gld. glavninskih delnic, kakor je razvidno iz deželno-zborskega poročila priloga 53.

Zgolj na podlagi priloge 53. brez drugih podatkov je bilo težko deželni zastopu odločiti se, katera alternativa (plačati 500.000 gld. ali pa prevzeti poročstvo obrestovanja) bolj ugaja deželi, oziroma davkoplačevalcem.

Še-le, ko je deželni zastop dobil v zadnjem času potrebne podatke, proračune in kupno pogodbo med državo, konsorcijem in treboveljskim društvom, je mogoče postalo, poučiti se v tem važnem vprašanji ter odločiti se za eno ali drugo alternativo.

Če dežela plača 500.000 gld., je ta svota ali so vsaj obresti te svote letnih 20.000 do 25.000 gl. na mnoga leta izgubljena; pri drugi alternativni pa dežela ne zgubi nič, ampak prevzame le poročstvo za obrestovanje in njena eventualna doplačila so le obrestna posojila, katera je vračati, predno se kak krajcar dá delničarjem.

Kupna pogodba med državo in treboveljskim društvom garantuje, da država prevzame od lastnika kočevskih premogokopov, to je od treboveljskega društva vsaj 100.000 ton premoga na leto; skupilo pa za to imenitno količino deliti je tako med prodajalcem in med dolensko železnico — katera premog pripravi v Ljubljano — da je železnici osiguran le iz te kupčije plodonosni dobiček, oziroma dohodek 235.640 gld. na leto za celo koncesijsko dōbo, to je za 90 let (ta pravica, oziroma dolžnost treboveljskega društva vknjiži se na njene premogokope).

Približno 237.000 gld. utegnejo znašati obratni troški, tako da se z dohodkom 235.640 gld. po

pogodbi treboveljskega društva pokrijejo dotični troški.

Promet za osebe je proračunjen na 92.400 gl., za blago 420.100 gld., kateri skupni znesek 512.000 gld. ima služiti za obrestovanje 7 milijonov goldinarjev prioritetnih obligacij in amortizacijo v okrogli svoti letnih 300.000 gld.

Mogoče, da takoj v početku železnica ne bo donášala proračunanih 512.000 gld., da morda vrže le dohodek 270.000 gld. — v tem slučaju bi morala dežela doplačati primanjkljaj obresti 30.000 gl.; teh 30.000 gld. pa le posodi in je gotovo upati, da jih zopet nazaj dobi, ker skušnja pri drugih celó slabo situiranih železnicah, na pr. istrskih, uči, da se promet po železnicah in s tem tudi dohodek vedno povzdiguje in ker niti ni misliti, da bi bila dolenska železnica v tem oziru izjemna, tem manj, ker bode bolj rodovitne kraje pretekala, kakor istrska železnica. Z ozirom na to in ker s poročtvom dežele dobimo cenejši potrebni stavbinski kapital, se je deželni zastop odločil za drugo alternativo: za poročstvo dežele.

V poročilu deželnega odbora izreka se nada, „da bodo dolenske železnice dajale donesek, kateri ne bode le pokrival štiriodstotno obrestovanje in razdolžitve predstvenega posojila v znesku 7 milijonov goldinarjev in po pravilih določeno največ pet odstotno dividendo delniške glavnice, potem troške za potrebne razširjativne zgradbe in druge potrebne naprave za dolenske železnice, temveč da bode dajala tudi prebitke, katere bo zalagati v rezervni zaklad, ki je potem porabiti pri glavni dobavi za druge lokalne železnice na Kranjskem“.

Ko se bode ta nada izpolnila in ko bode dolenska železnica takorekoč matica drugim lokalnim železnicam, spoznala se bode njena velika važnost in plodonosna korist ne samo v lokalnem pomenu, ampak za celo našo domovino, posebno ko bode — kar je upati — tudi Belokrajina ter po njej so-

LISTEK.

Radnje.

Zgodovinska povest Jana Podhajského. — Poslov. V. Z. (Dalje.)

Ze stoji duhovnik pri postelji nagnjen nad ranjenim mladeničem, gleda globoko rano v njegovi prsih, gleda jo dolgo s skrbnim obrazom. Hrdonj z Dubnjan gleda nepremično na starčkov resen obraz, hoteč brati z njegovega obraza prej, kakor bi povedala usta. Obraz se mu najedenkrat zjašnjuje, že dajo tudi njegova usta drag, tolažljiv odgovor vprašanju vitezovemu.

„Rana je sicer težka, ali zdi se mi, da niso ranjeni notranji deli tako, da bi se ne zacelila. Upam v Boga, da se rana srečno zaceli in mili Božek vstane s postelje, na katero bo vendar dolgo priklenjen.“

Tu je naslonil starček še pozorneje svoje uho k ranjenčevim prsom, pokimal zadovoljno in rekel: „Pljuča in srce nista od rane nič poškodovana, najbolj je škodovala ranjencu velika izguba krvi. Vendar se to lahko nadomesti.“

Grajski grof ni poslušal dalje duhovnikovega razlaganja in je tekkel z veselo novico k Eliški. Ta

je sedela s solznimi očmi na postelji: teta in stara sobarica obdržali sta jo težko tu.

„Drago dete, draga Eliška, živi in ne umre!“ zaklical je oče, prihitevši v hčerino sobo.

„Živi in ne umre!“ ponavljala je za njim veselo deklica. „Živim in ne umrem!“ dodala je k temu. Najedenkrat je dobil njen obraz vso drugačno podobo, strah je zginil iz oči in obraza, njena do sedaj bleda usta so se blaženo smejala: „Živi in ne umre. Živi in ne umre.“

Za malo časa je že mogla obiskati bolnika. Bali so se, da bi se je zopet ne poprijela bolezen; ali pri postelji je bila tem mirnejša.

V tej zmešujavi bi bili skoro pozabili na vjetnika — gospoda Jaroslava s Štenovic. Dirnilo ga je tudi to želó, da se ni zmenil nikdo za-nj. Slednjič se ga je spomnil grajski grof, ko je minila nevarnost za Božka in hčer, šel k njemu in rekel:

„Bog te pozdravi, gospod Jaroslav. Jako mi je hudo, da sva se sešla na tak način. Odpusti, da sem moral delati tako s teboj, moj prijatelj, da sem se moral proti tebi bojevati.“

Gospod Jaroslav je molčal.

„Gospod, moji ljudje so te vjeli, ko si smrtno ranil vodjo mojih ljudi. No prejmi svobodo iz mojih rok. Pojdi, kamor se ti ljubi.“

Gospod Jaroslav je molčal.

Ali tu se je zaslišal od zgoraj iz grada klic: „Odidi, sovražnik! pojdi od tod!“

Gospod Jaroslav je obledel še huje, plaho povzdignil svoje oči k oknu, kjer je stala Eliška, preteč mu v srdu z roko. Ozrl se je, pobesil molčé glavo pred vitezom in se priklonil, švignil na svojega konja, ki je stal do sedaj osedlan poleg njega in bil nestrpno s kopitom — in odjezdil z Radnje.

Kam bo šel? Konj se je obrnil k Štenovicam. Gospod Jaroslav je že stal pod svojo trdnjavo in že zajezdil k vratom. Ali najedenkrat se oglasi z nasipov krik, kakoršen ga ni pozdravil nikdar. Tu se je še le prebudil kakor iz pol sna in se spomnil, da nima nobenega doma več, da ne sme več stopiti v svoj grad, ki gosti pod svojim krovom njegove sovražnike.

Naglo je obrnil svojega konja in odjezdil od svojih Štenovic. Šel je k Žižki v njegov šotor in se mu sedaj še bolj predal kakor kedaj pred tem, ker ni imel domovja. Po poti so se mu pridružili nekateri njegovi mezdniki, kateri so sem ter tje blodili v okolici, ko so utekli iz štenoviške trdnjave.

„S kakim sovraštvom me je odgnala od sebe! In jaz sem jo tako ljubil in jo še sedaj tako vroče ljubim!“ ponavljal je večkrat gospod Jaroslav, ko je jezdil iz domovine v daljino — v glasni tabor slepega vodje.

(Dalje sledi.)

sedna Hrvatska in ž njo vred celi izhod stopila v zvezo z danes sklenjeno dolensko železnico.

Da se pa ta nada izpolni — in izpolnila se boče gotovo, če se po odsekovem nasvetu določijo nizki tarifi za blago in osebe — potem če se precej od početka pri zgradbi železnice, pri upravi in prometu z največjo varčnostjo postopa ter zabranjuje tisti žalostni slučaj, kateri se je, kakor znano, dogodil pri drugih železnicah in javnih podjetjih, namreč da so posamezni obogateli na neopravičen način v škodo davkoplačevalcev in garantov; pri vedno strogovestnem gospodarstvu dandanašnjega podjetja mi vsi pričakujemo blagodejnega sadu od dolenske železnice, ki boče po besedah gospoda poročevalca v tesni zvezi s srečno prihodnostjo naše kronovine, kar iz srca vsi želimo — v tej nadi glasujem za predloge odseka za zgradbo dolenske železnice.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. decembra.

Notranje dežele.

Češki deželni zbor je preložen na nedoločen čas; glavna naloga mu je bila dognati češko-nemško spravo, v ta namen niso rešili deželnega letnega proračuna in vedno le razpravljali pravne točke. Vkljub temu niso dovršili niti zakona o deželno-kulturnem svetu. Razni listi razpravljajo sedaj vprašanje, kaj bo z drugimi pravnimi predlogami. Vjemajo se misli listov v tem, da skoro ni upanja, da bi se sprava v resnici dosegla. Plenar je to javno naznanil v zboru ter izrekel željo, da kar se še sedaj zgoditi ne more, zgodilo se bo v prihodnosti. Ta pa seveda bo le tedaj izpolnila želje nemškemu Čehom, ako bo odstopil Taaffe in nemško-liberalnemu ministertvu napravil prostor. Žal, da imajo Nemci tudi mnogo opravičene nade za tako prihodnost v Avstriji.

S spremembo volilnega reda za deželni zbor pečal se je deželni zbor gorenje-avstrijski in zadevno poročilo upravnega odseka predlaga deželnemu zboru: Deželni zbor gorenje-avstrijski se izjavlja v načelu za direktno volilno pravico v kmetskih občinah, toda zahteva, da je vsaka občina tudi samostojen volilen okraj. V tem smislu naroča se državnemu zboru, da izvrši volilni zakon v tem smislu.

Rusini na Poljskem se polagoma ločijo v Staro- in Mladorusine. Zadnji se tajno razgovarjajo z vlado, kako doseči Rusinom več pravic v šoli in v javnih uradih. Prepir med itak zatiranimi Rusini gotovo ne bo obrodil ugodnega sadu za rusinski narod. — Krakovski „Czas“ je svetoval poljskim poslancom, naj se ločijo od Čehov v državnem zboru; „Dziennik Polski“ pa temu odločno nasprotuje ter kaže na osodo poznanjskih Poljakov, kjer se najboljše vidi, kakšno ljubezen imajo Nemci do Poljakov, s katerimi hoče „Czas“, da bi se družili Poljaki. Zato zahteva list od poljskih volilcev, da naj pri prihodnjih volitvah v državni zbor volijo le take kandidate, ki bodo obljubili, da se ne bodo družili z nemškimi liberalci v državnem zboru.

Vnanje države.

Rim. Kakor se poroča iz Rima „Pol. Corr.“, ne bo se vršil papežev konzistorij meseca decembra t. l., kakor se je sprva poročalo po listih, marveč prihodnje leto in sicer meseca februarja ali pa še pozneje.

Francija. Francosko vojno ministerstvo je prepustilo poljedelstvenemu ministerstvu 25.000 pušek z malim kalibrom, s katerim se bodo oborožili gozdni čuvaji. Enaintrideset bataljonov pri carini poslujočih oseb je dobilo 70.000 Lebllovih pušek. Vsa pehotna armada je že preskrbljena s puškami z malim kalibrom. Konjica se boče oborožila z novimi karabinarji do 1. aprila 1891. l.

Nizozemsko. Proklamacija, v kateri naznanja kraljica-vdova narodu smrt svojega soproga in začetek vladanja njegove hčere, glasi se po besedah tako-le: „V imenu Njih. Veličanstva Viljemine, po božji milosti kraljice nizozemske, princesinje Oransko-nasavske itd. Mi Ema, kraljica-vdova, regentinja nizozemskega kraljestva: Božji previdnosti se je dopadlo, poklicati k sebi mojega ljubega in čislane soproga, kralja Viljema III. Več ko 41 let se je zbiralo nizozemsko ljudstvo okoli njegovega prestola in mej tem časom je procvitala domovina v miru, v blagostanju in v blagoslovu Najvišjega. Z njegovo smrtjo, ki je nas vse napolnila z globoko žalostjo, prešla je krona na mojo ljubljeno hčer Viljemino. Naj bi bil njen prestol postavljen na zvestobo in naklonjenost nizozemskega ljudstva. Vsemogoči Bog usliši molitve, katere se dvigajo za-njo do njega; on naj jo vzame v svojo zaščito. Po postavah sem določena, za njene mladostnosti izvrševati kraljevo oblast kot regentinja nizozemskega kraljestva. V zupanji Vanj, v čegar rokah počiva usoda vladarjev in narodov, sprejemem sebi izročeno nalogo z željo, naj bi se ž njo v vsakem oziru pospeševalo blagostanje dežele in naroda in naj bi se utrdil prestol našega kraljestva. Ob enem izjavljam, naj se ta

razglas naznani vsem občinam po kraljestvu in objavi po vseh uradnih časnikih.“

Švica. Zvezni komisar Künzli je sporočil iz Bellinzone, da se bo veliki svet posvetoval o predlogu volitev v ustavni svet še-le v ponedeljek in potem takoj pričel volitve. — Iz Berna pišejo „N. Fr. Pr.“ 28. novembra: Zadnjo noč so nabili na oglih oglas, naperjen proti švicarski politični policiji. Méni se, da so to naredili socijalni demokratje ali pa anarhistje.

Anglija. Parnell je neki sklenil, da se ne umakne, če dobi tudi neposredno nezaupnico od svoje stranke, v kateri je dve tretjini glasov za njegov odstop, marveč prizval se boče na irsko prebivalstvo, katero boče imelo odločilno besedo.

Portugal. Med delavci v Oportu vlada zadnji čas jako vznemirajoča agitacija. „N. Fr. Pr.“ se poroča namreč: Ljudstvo se neprenehoma zbira. Včeraj je sklenil neki štrajkarski odbor provzročiti splošni štrajk, če se ne boče vlada dovolj pobrinila za portugalsko obrt nasproti Franciji; zakaj interesi portugalske obrti so omejeni s francosko-portugalsko pogodbo. Ljudstvo pa se poteza za delavce.

Turčija. Te dni je pisala turška vlada ekumenskemu patrijarhu z ozirom na njegove zadnje zahteve pismo, v katerem izraža svojo željo po sporazumljenji. Pismo govori o oporočnem vprašanji, o šolskih zadevah in o predruženji noše bolgarskega duhovništva, zaradi česar se je bil ravno vnel prepir mej grškim patrijarhatom in turško vlado. Pismo je pisano povsem v spravljivem duhu. Kar se tiče glavnega vprašanja, namreč noše bolgarskega duhovništva, pravi pismo, da je sultan še vedno skrbel za bogočastno svobodo in jo varoval, ter prosi patrijarha, naj vendar prične svoje delovanje in službo božjo. V diplomatskih krogih hvali se povsem spravljivi korak turške vlade. S tem je ménila Turčija sporazumeti se z grško cerkvijo, toda patrijarha ni bajé ganilo to miroljubivo pismo, zakaj po grških cerkvah se še zdaj ne opravlja služba božja. Menda bo treba res posredovati Rusiji. — Povodom umora srbskega popa Stojana uvedla je turška vlada preiskavo, ker so nekateri srbski krogi trdili, da je bil omenjenega umora vzrok tudi bolgarski škof Sinezij. Toda preiskave so pokazale, da je bilo to golo obrekovanje in škof Sinezij je čisto nedolžen nad krvjo srbskega popa Stojana.

Izvirni dopisi.

Z Goriškega, 24. novembra. Citateljem „Slovenca“ bo morda ljubo zvedeti, da načrt železnice Trst-Divača-Loka še ni osigurjen. Odkar je nesrečni Giskra pokopal železnico čez Predil in ob Soči, si Kranjci mnogo prizadevajo za zvezo Trsta z gorenjimi kronovinami čez Kranjsko. Toda tudi Goričani niso spali. Skrbno so iskali novo progo, ki bi nadomestovala predilsko. In ménim, da naša trgovinska in obrtniška zbornica je pravo zadela, ko je v svoji peticiji od dné 15. oktobra 1890 navedla temeljitih razlogov za železnično zvezo Trsta z gorenjimi kronovinami skozi Gorico.

Črta Gorica-Bača-Javornik bi bila najkrajša proga, kar je za kupčijo največje važnosti. Proga Trst-Divača-Trbiž meri 215 kilom.; zveza čez Gorico, Bačo, Grahovo, Hudojužno, Podbrdo, Bohinjsko Bistrico, Štenge, Sedlo nad Bohinjsko Belo, Gorje, Dobrava, Javornik, Trbiž pa bi merila samo 172 kilom. In od te bi se moralo na novo graditi samo 91 kilom., ako bi se hotela vporabiti sedanja proga Trst-Gorica.

Naša črta ima pa še mnogo drugih prednostij pred kraško gledé visočine in naseljenosti. Zraven tega bi bila črta čez Divačo več ali manj vspešna z Rudolfovo železnico in bi škodovala morda Ljubljani, česar se boji „križki grof“, pač pa bi škodovala Rudolfovi železnici; črta čez Gorico pa bi nikomur ne škodovala, koristila pa mnogim, posebno goriškej deželi in Bohinju.

Edino vlada bi morda ne bila zadovoljna, da bi naša železnica se vila od Gorice po kanalskej dolini proti sv. Luciji pri Tolminu, ker bi bila preblizu italijanske meje in s tisto vspešna. Trgovinska in obrtniška zbornica je tedaj jako modro omenila tudi črte Gorica-Grgar-Fruški-Kal-Trebuša-Bača-Javornik. Brez dvoma bodo to črto vojaške avtoritete priznale kot najvažnejšo v strateškem oziru. Ugajala bo Gorici, ker po predoru iz Čepovana v Trebušo se bodo lahko gorski studenci napeljali v mesto. Te proge bi bili veseli mestni poletiščarji, veseli pa tudi gorjani. V Trebuši in okolici spé še mnogi natorni zakladi, katere bi vzdramila železnica. Naj opomnim tu, da tam je premog, ki bi dajal zaslužek ljudem in železnici ceno kurjavo; tam je žvepleni izvirek in drugi mrzli potoki, obojni ugodni za napravo zdravilnih kopeli; tam je rudokop srebrne rude; tam cela gora izvrstnega marmorja. Ko bi železnica tu mimo prišla, oživela bi te speče naravne zaklade. Ni tedaj čuda,

da se je začela živahna agitacija za to progo. Čepovancem pa moramo hvaležni biti, da so še o pravem času razposlali peticijo, ki zagovarja imenovano črto. Gotovo bodo tudi Bohinjeci te črte veselili, ker vezala bi ta obrtni kraj s širokim svetom. Ako se konečno spomnim naravne lepote ob tej črti, ako se spomnim na bohinjsko in blejsko jezero, smelo trdim, da železnica bi tu odprla svetu lep kos divne Švice na slovenskih tleh.

Omenjena prošnja Čepovancev do predsedništva ministerskega sveta slóve:

„Trgovinska in obrtniška zbornica v Gorici je v svoji peticiji od 16. oktobra 1890 visoko predsedništvo prosila, da bi izvolilo državnemu zboru predložiti vladni načrt o zgradbi železnice, ki bi skozi Gorico vezala Trst s severnimi kronovinami države.

Enako prošnjo je sklenil tudi deželni zbor v Gorici v seji dné 31. oktobra 1890 ter jo po svojem odboru podal visoki c. kr. vladi.

Vsa goriško-gradiščanska dežela je trgovinski in obrtniški zbornici ter deželnemu zboru za to od srca hvaležna, pa tudi trdno upa, da bo visoka c. kr. vlada predlagala tak načrt železnice, da ne bo izključena naša dežela.

Spoštljivo podpisano občinsko starešinstvo si dalje usoja visoko predsedništvo še posebno opozoriti na črto v dolnjem delu dežele, na črto Gorica-Grgar-Fruški Kal-Trebuša-Bača-Javornik iz sledečih razlogov:

1. Medtem, ko se črta Gorica-Sv. Lucija vije ob državni meji in s tisto paralelno, leži črta Gorica-Grgar-Fruški Kal-Trebuša-Bača v popolnem zavetji gorske doline. Ta črta je v strateškem oziru od vojaških avtoritet priznane važnosti. Spominjamo samo na poročila podpolkovnika Beck-a l. 1883. in 1884.

2. Od Grgarja bi šla ta črta po čepovanski dolini ob robu c. kr. erarskega trnovskega gozda, od koder se izvažal les za kurjavo in stavbe v Gorico, Trst, Dalmacijo, Hercegovino in drugam. Da bi imela tu železnica mnogo prevaževanja, naj bo v dokaz to, da se je l. 1875. napravil tramvaj na par, ki je pa pozneje prenehal voziti radi tehniških težav.

3. Je upanje, da se boče v Trebuši odprla žila premoga, kajti vidijo se tam kosci premoga na površju njiv.

4. Je v Trebuši žvepleni izvirek, ki bo brez dvoma dal priliko za napravo imenitnih zdravilnih kopel, ako se ta zdaj popolnoma zaprti kraj odpre svetu po železnični progi.

5. Čepovan, kjer bi bila važna postaja med Gorico in Bača-Javornik, že zdaj sluje kot jako prikladno poletišče.

6. V Trebuši je rudokop srebrne rude, ki se je pa opustil pred desetimi leti radi pomanjkanja komunikacijskih zvez, in vsled tega izvirajočega pomanjkanja investicijskega kapitala.

7. Je v Stopniku pri Trebuši ogromna zaloga posebno trdega marmorja, pa izcerpanje tega naravnega zaklada se je tudi moralo pred malo leti opustiti radi oddaljenosti od sedanje železnice.

8. Tu priporočana železnična črta bi bila priročna za izvoz živega srebra iz rudokopa v Idriji na Kranjskem.

9. Črta Gorica-Grgar-Fruški Kal-Trebuša-Bača-Javornik je torej eminentnega pomena za državo radi strateško važne lege; pomenljiva za gradiško-gradiščansko deželo, ker bi poživila trgovstvo in obrtnijo ter vzbudila in pospeševala nove obrtniške naprave; koristna pa tudi za Kranjsko deželo, ker bi obrtni Bohinj vezala s širokim svetom.

Spoštljivo podpisano še enkrat visoko predsedništvo c. kr. ministerskega sveta ponižno prosi, da naj izvoli uslišati peticijo trgovinske in obrtniške zbornice in deželnega zbora v Gorici, pri odbiranju črte pa gledé državnih in deželnih koristij se blagohotno ozirati na črto Gorica-Grgar-Fruški Kal-Trebuša-Bača-Javornik.

Občinsko starešinstvo.

Iz Prage, dné 25. novembra. („Česká akademie věd, slovesnosti a umění. — Infamija v deželnem zboru.) Prvo javno zborovanje imeli bodo naši „neumrjoči“ dné 2. decembra, in s tem pričeli svoje delovanje, od kojega se za bodočnost toliko obeča. Zasnovanje češke akademije, čarobni sen buditeljev čeških, bilo bi še dandanes v nedogledni bodočnosti, da bi je ne bil oživil tvoril plemeniti sin češkega naroda.

Stari rodoljub, stavbeni svétnik g. Hlavka, podaril je v ta namen 200.000 gld.; vlada je v to

privolila in, kakor običajno, obljubila, da bode podpirala akademijo. Za vlado bilo je to kaj po ceni: zasnovanje vednostnih akademij je njena dolžnost, kajti skrbeti mora ona v prvi vrsti za razvoj vied in umetelnostij v posamičnih deželah in za čast Avstrije!

Čehi, žal, česar si sami ne založé za svoje novce, tega tudi nimajo! Narodno gledališče zgradil je češki ljud, šole v nemških okrajih mora narod sam ustanavljati, akademijo je založil Čeh, in v vzdrževanje akademije primoran bode češki ljud zopet poseči v žep. Toda namen mojemu današnjemu dopisu ni, očitati vladi, zakaj ni sama založila ob svojih troških akademije, temveč baviti se z akademijo in pojasniti rojakom svojim odnošaje v tem prvem zavodu češkega naroda, ki stoji na pragu važne dôle.

Kaj važno bilo je vprašanje, kdo izmed naših rojakov in umetelnikov bode poklican v to odlično družbo, v koji imajo zasedati plemeniti možje. Danes, ko je to vprašanje rešeno, pojavljajo se drugi trpki čuti, ki niso tolažilni in veseli za mladostno akademijo, kajti pri volitvi akademikov, elite vzvišenega kroga učenjakov in umetelnikov, se ni dobro gledalo na istinite zasluge in vsposobljenje za to častno dostojanstvo. Danes, ko je akademija popolnjena in zložena, je dolžnost poštene žurnalistike, da se izjavi o nji odkrito. Oglejmo si torej razred za razredom.

Prvi razred (modroslovje, državna in pravna veda, povestnica, arheologija) broji doslej 11 rednih članov, izmed kojih pripada 6 modroslovski fakulteti, 4 pravniški in 1 — bogoslovski. Dozdeva se, kakor bi gospodje akademiki ne vedeli o visoko učenih čeških bogoslovcih. Menda bogoslovja ne smatrajo za vedo?

Jaz imam o tem svoje nazore: bogoslovje je veda, in to vzvišena. Dolžnost torej je bila, da se bogoslovcem dovoli določeno število stolic. Dr. Borovy, dr. Lenz, dr. Skočdopole — bi bi dika vsaki akademiji, tembolj pa češki, ker so vsi trije navdušeni in iskreni Čehi in možje kot kristal čistega značaja, — napominani učenjaki sposobni so torej tisočkrat bolj za akademijo, nego zloglasni dr. Kvičala. Toda o njem izpregovorimo pozneje! Pravično nevoljo vzbudilo je tudi neimenovanje g. prof. Bráfa (zet g. dr. Riegra). Slednji učenjak ima zvočno ime in zaslužil bi, da je v akademiji.

Drugi razred (matematika, prirodoslovje, zemljepisje, fizika, zdravstvo) ima 13 rednih členov, 9 izrednih in 15 dopisujočih. Tu so se dogodile hibe, ki odločno niso v čast akademikom. Tako so n. pr. odlični češki učenjaki: Maixner, Pavlik, Thomayer in Maydl imenovani samo dopisujočimi člani! To je vnebovpijoča krivica. Možje, ki slujejo po vsem učenem svetu radi svoje učenosti, so vztrajni delavci, dobili so beraško palico, nevrednim ljudem se pa izkazuje največja čast in nezasluzeno odlikovanje. Dalje so pozabili v tem razredu proslulih kirurgov: dr. Weissa, dr. Michla in slovečega kemika dr. Šafařika!

Tretji razred (filologija, češki jezik in literatura) je še najbolj oškodoval reputacijo naše akademije. Ne dosti na tem, da sta izvoljena gg. Kvičala in Maurek, poklicana sta oba celó na čelo temu ustavu. Gledé g. Kvičale, dasi sem sam po mišljenji Staročeh, ne omenjam tu njegovega političnega veropovedanja, koje preminja barvo svojo, kakor potegne veter, na tem mestu imam opraviti s prof. Kvičalo, a ne s poslancem.

Češka javnost se še jako dobro spominja, kako nečuvno in nesramno je bil napaden genijalni učenjak in izborni prof. akademičnega gimnazija, František Velišský, za svoj spis: „Življenje Grkov in Rimljanov“; očitala se mu je literarna tatvina, češ, da je po pokojnem dr. Niederlu porabil njegovo duševno ostalino za svoje izvorno delo. Ta laž provzročila je, da je rahločutni in značajni mož po dveletnem bivanji v deželni — blaznici za vselej — dotrpel, ostavši vdovo in tri otroke. Štiri leta na to priznal je vseučilišni prof. Král javno, da je njegovo smrt zakrivil iz same zavisti — univerzitetni prof. Kvičala! Čudno ni, da prosluli češki učenjaki odklanjajo čast, biti v krogu „neumrjočih“, kjer se zasluge teptajo z nogami.

Četrti razred (krasna literatura in umetelnost) tudi ne more zadovoljiti s svojo sestavo, dokaz, da so naši osvedočeni pisatelji: Neruda, Schulz, Vlček in Zeyer odklonili akademično čast in slednja dva sta celó vrnila diplome. Stare, še zdaj živeče pisatelje, ki so pomagali buditi narod z živo besedo, n. pr. Fr. Pravdo (ime je namišljeno, pisatelj je du-

hovnik) so namenoma prezrli. Nu, težko je napisati satire! Da bi danes žil nepozabni Tyl, Bog vé, ali bi bil izvoljen v akademijo. Tako svet plačuje. V dóbi, ko ni svet, ni narod ni vedel, da se bode porodil neverški pesnik Jaroslav Vrchlický, postal je František Pravda s svojimi krasnimi spisi naroda ljubljene. Pravda piše že od l. 1847., in kar je spisal, je velike vrednosti. Že v Hradku pod šumnim Svato-borom spisal je on 300 večjih povestij, otroških gled.-iger, potopisov itd. Različni časopisi objavljali so njegova brezštevilna dela, koledarji in almanahi itd. Prostora mi nedostaje, da bi hotel tu navesti samo naslove njegovih prekrasnih spisov. Naš Pravda pozna kmetsko življenje in mestno, v kočah in po gradovih, mej seljaki in rokodelci. On govori k človeškemu sreću lagodno, zanimivo in spretno; resni nauki, plemenita zabava, ostrí dovtip, zdrava šola vrsti se v spisih njegovih v milem soglasji — pobožnost z rodoljubjem, cerkev z domovino podajejo si tu roké.

Zakaj vse to omenjam o Fr. Pravdi? Bog je podaril pisatelju radi tega nadarjenost, da jo rabi v korist ljudstva, ne pa v nravno skazo. Ko bi bil češki pisatelj in pesnik g. Vrchlický v letih 1847 do 1860 pisal za ljud take frivolnosti, kakor dandanašnje, ali bi bil prispel v probujenje naroda in v okrep-ljenje národne zavesti? Vzlic temu porekó njegovi epigoni in nekateri somišljeniki tudi v Ljubljani: Vrchlický piše kakor pravi sin prosvetljenega 19ega veka; istina: v tem prosvetljenem stoletji se uganja mnogo glupostij na račun prosvetljenosti. Vzemite v roke „Národní Listy“, videli bode, koliko starih babúr v inseratnem oddelku priporoča: razla-ganje kvart! To je tudi pridobitev prosvetljenega veka, koje podpira žurnalistika. Ne čudite se po-tem, da prosvetljeni naš vek očito odlikuje neverstvo in nenravnost, a pozablja pravih zaslug, kakor uvi-dite pri češki akademiji, koja, da-si je danes po-polnjena, ni pravi obraz duševnega delovanja in umetelnih naporov češkega naroda.

Sobotno glasovanje v deželnem kulturnem svetu v dež. zboru je očivestni pojav, da ni nádeje, da bi se vsprejele te konferenčne predloge, za koje treba dve tretjini večine. To poudarjajo vsi tukajšnji listi brez razločka. Konečno je znova devet do dvanajst staročeskíh poslancev s svojo neprisotnostjo v zbor-nici pokazalo, da ne soglašajo s — spravo. Tako se dan za dnevom krči število staročeskíh poslancev. Dr. Rieger in dr. Mattuš sta možko zagovarjala poravnanje, toda vlada nima ni doslej odgovora na dr. Riegrovo interpelacijo, koja se opira na Škar-dovo resolucijo, in ta okoliščina še največ slabi zaupanje do vlade in sprave. Dr. Riegra je v soboto povodom glasovanja surovo in infamno napadel Mladočeh dr. Vašaty, koji je moža, osivelega v službi národa imenoval: nečimurnega izdajaleca naroda! Zadoščenje je pa dala zbornica sama dr. Riegru za nesramno razžaljenje, mladočeska stranka je pa po dr. Heroldu izjavila, da nima z Vašatym česa opraviti, torej Vašaty more biti sam ponosen na svoj triumf v — sprostiti.

Dnevne novice.

(Veleč. gospod Ign. Žitník) je toliko okreal, da je z današnjim dnem zopet prevzel odgovorno vredništvo lista.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca novembra vložilo je 319 strank v mestno hranilnico ljubljansko 131.973 gld. 54 kr., vzdignilo pa 168 strank 70.258 gld. 47 kr. Te številke pač jasno govoré o lepem napredku mladega mestnega zavoda.

(Živo srebro v Mančah.) Poroča se nam neverjetna novica, da bodo pričeli kmalu pri ugodnem vremenu z delom za izkopavanje živega srebra v Mančah in sicer, da je nakupil vse dotične prostore za kopanje nemški kreditni zavód v — Draždanih. Tako se godí pri nas v narodno-gospodarskem oziru; v deželnem zboru se dlaka cepi za nepotrebno dekliško šolo, uganja se visoka politika, tujec nam pa grabi kos za kosom domače zemlje. Ako se je gospodom pri zeleni mizi zdelo potrebno, določiti svoto zdravniku v podporo za pot v Berlin, bilo bi pač vsaj toliko potrebno tudi v Manče poslati strokovnjaka, da o tej zadevi poroča deželnemu zboru.

(„Celjski Sokol“) priredi v soboto dné 6. dec. t. l. v prostorih narodne čitalnice prvi „Miklavžev večer“. Na programu so: Šaloigra „Gluh mora biti“, razne pesni pevskega zbora in celjskega kvarteta, šaljivi prizori itd. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni

vdeležbi vabi tem potom vse člane in prijatelje društva
o d b o r.

(Odbor „Slov. pev. društva v Ptuj“) je v svoji seji dné 9. novembra t. l. določil za prihodnji veliki koncert 15. dan avgusta prih. leta. Peli se bodo mešani in moški zbori in sicer A) mešani zbori: Volarič: „Grajska hči“, s sopran-, alt- in tenor-solom (nova skladba). Förster: „Ljubici“, skladba poklonjena „Slov. pev. društvu na Dunaji“. Smétana: „Kaj bi se ne veselili“, s spremljevanjem godbe, iz opere „Prodana nevesta“. B) Moški zbori: Nedvéd: „Moja Avstrija“. Förster: „Gorenjci, Gorenjci smo“, s spremljevanjem godbe, iz opere „Gorenjski Slavček“. Tem točkam dodal se bo še „Potpourri národnih napevov“. — Pesmi razposlale se bodo v dveh serijah. Da pa vémo, koliko komadov nam je poslati posameznim poverjenikom, jih uljudno prosimo, da nam izpolnjene nabiralne pole, v katerih je tudi število glasov, katere nam je poslati, natančno razvidno, prej ko mogoče dopošljejo. Društvo se je požurilo na posamezne korporacije vabila razposlati, da si te svoje zadeve tako vredijo, da se brez vseh ovir našega koncerta lahko vdeležé. Kraj koncerta izbral se bo na glavni progi juž. železnice, tako da bo zveza na vse strani ugodna.

(Hibe novih poštnih znamk.) Kakor na svetu ni nič popolnega in brez hibe, istotako je z novimi poštnimi znamkami, koje so sicer ugledne in lepe, toda imajo neko malo hibo. Z mnogih strani nam dohajajo pritožbe od občinstva, zlasti trgovcev in prodajalcev poštnih znamk, da so novi elegantni fabrikati tako slabo olépeni, da se jako slabo in nerade prijemljejo kuvertov in često odpadajo. Vsled tega nastaje škoda občinstvu, kajti pri najmanjšem drgnjenji pisma ob drugo, pri vtikanju v pošne skrinjice ali med pošiljanjem znamka lahko odpade, pismo se pa potem smatra za nefrankovano. Adresat bode v tem slučaju moral plačati globo, odpošiljavec bode pa na sumu, da je pismo odposlal nalašč brez znamke. Želeti je, da se v tem oziru popravi hiba in nedostatnost, koja je sicer na pogled neznatna, a more povzročevati dosti neprijetnosti.

(Kolodvorska pisma.) S 1. dném meseca febru-varijsa 1891. l. bodo dovoljena takoiimenovana kolo-dvorska pisma, t. je taka pisma, katera se bodo v notranjem poštnem prometu pod gotovimi pogoji na kolodvoru takoj po prihodu vlaka, s katerim so prišla, izročila prejemniku. Za to naredbo so ta-le določila: Ako bo želel kdo dobivati na kolodvoru od gotovega pošiljatelja na-nj poslano pismo, katero je ravnokar prišlo z zadnjim vlakom, narediti bo moral pismeno nekolekovano prošnjo na poštni urad v dotičnem kraji ter plačati nekaj pristojbine. Kdor bode hotel od gotovega pošiljatelja dobivati pisma na tak način, prositi bo moral za dovoljenje vsaj jeden mesec prej ter plačati za cel mesec 5 gld. pristojbine. Ko bo dotična stranka plačala to pri-stojbino, dobila bo postavno pravico dobivati pisma na zgoraj omenjeni način. Koverta kolodvorskih pisem bodo morale imeti vsaj jeden centimeter širok rudeč rob in na sprednji strani črke: „Kolodvorsko pismo“ pod tem pa številko vlaka, s katerim je prišlo in ime postaje, na katerej se bode moralo oddati. Zadnja stran koverta bo pa morala imeti ime in priimek pošiljatelja. Kolodvorska pisma bode prejemale in oddajale poštno osobje na kolodvoru, ali če tega ni, pa drugo osobje, ki ima v rokah poštni promet. Na ta način se bodo dobivali tudi časniki.

(Izpovedanja Leona Taxila), bivšega svobod-nega misleca, izšla so tudi v češkem prevodu v cirilo-metodijski tiskarni v Pragi.

(Umrl) je, kakor se nam poroča iz Zagreba, minoli petek bivši načelnik oddelku za bogočastje in nauk pri hrvatski deželni vladi in zagrebški nad-župan g. Dragotin Pogledic pl. Kurcilović. Za Rauchovega banovanja bil je pristaš unijonistične stranke, v poslednjih letih postal je pa marljiv opo-zicionalec. Pokojnik je bil tudi predsednik hrvatske hranilnice.

(O dr. Kochovi izumitvi) se še vedno izjavljajo zdravniški odličnjaki in veščaki različno, toda skoro vsi pohvalno; samo prosluli klinik Semmola v Napolji zanikuje učinek Kochovega zdravila zoper jetiko. V Berlinu zlasti se množé pritožbe o mate-rijalni zlorabi Kochovega leka. Tako n. pr., kakor novine javljajo, neki berlinski zdravnik vsak dan zasluži z novim lekom — 10.000 mark; dalje je neki pozenski tovarnar brzojavno vprašal dr. Williama Levyja, če ga more vsprejeti v svojo kliniko. Do-bil je brzojavno odgovor, da ga samo zasebno more

zdraviti, če mu na teden plača — 1000 mark! Dr. Koch pa sam zahteva za šest stekleničic limfe (mezge), koje obsežajo 4000 brizgljejev, samo — 25 mark! Tuji zdravniki še vedno vro v Berolin, Ker so zdaj preskrbljene v Berolinu vse klinike in večinoma i bolnišnice z mezgo, olajšano je zdravnikom vspešno zdravljenje. V 21. dan decembra priredé v proslavo dr. Kochu vseučilišniki in druga društva velikansko bakljado.

(Nevarno je zbolel) preč. g. kn.-šk. duhovni svetoalec France Korun, župnik trnovski v Ljubljani, kateremu je danes vendar že nekoliko odleglo. Tudi č. g. Blaža Justina, farnega upravitelja v Novi Oselici, je napadla nevarna bolezen. — Bodita priporočena prijateljem v spomin.

(Z Dobrove) se nam poroča 28. t. m.: Letošnji prvi sneg je tudi pri nas sadno drevje precéj „osnažil“. Če tudi je hotel našim pridnim vrtnarjem nekoliko „pristoriti“, ga vendar zahvalimo za to ljubav, — ni ga treba več, predno drevju zadnji list ne odpade, drevje pa bomo že sami posnažili in obrezali bolje. — Dne 11. t. m. smo imeli volitev volilnih množ in 25. volitev župana. Županija dobrowska je precéj obširna. To je razvidno tudi iz tega, da si voli osemnajst občinskih odbornikov. Volijo trije razredi. V prvem razredu voli 32 volilcev, kar znači, kako lepa posestva imajo naši gospodari. Prav prilično za županijo je to, da se županija dobrowska močno povsem vjema s farnimi mejami; le za nekatere številke poseže še v druge fare. Tako v sv. Katarino, katera zadnja bi se pa rada izločila ter samostojno županijo ustanovila. Tako bi bilo po naših mislih najbolje, da bi se občinske meje vjemale povsem s farnimi mejami. Koliko manj bi imel, postavim, farni urad pisarije; koliko bolj bi poznal občinski predstojnik svoje občane ter njihove razmere! Zadnja tri leta je bil občini na čelu posestnik Miha Novak, mož-poštenjak skozi in skozi. Kako vro je županil, je razvidno iz tega, da je pred tremi leti, ko je županstvo nastopil, prevzel tudi do 1400 gld. dolga. Kakor je moder in previden gospodar samemu sebi, tako varčen in previden je bil tudi z občinskim premoženjem. Občina je imela le nizko in zadnje leto celó nikake doklade ne, in vendar je občina brez dolga. Po vsem tem ni bilo dosti dvomiti, kdo da nam bode znanprej županil. Mimogredé bodi opomnjeno, da se pri nas močje za to čast tako ne pulijo, kakor doli nekje pri Belokranjskem, kakor ste zadnjič v „Slovenec“ sporočili. V dokaz naj bode to, da je pred nekaj leti za župana voljeni posestnik rajši globo plačal, kakor pa da bi to častno mesto zavzemal! 25. t. m. je bila tedaj volitev novega župana. Pod predsedstvom c. kr. okrajnega tajnika vršila se je volitev. Skoro soglasno je bil zopet na županski sedež posajen dosedanji župan Miha Novak, posestnik iz Razorja. Mi mu pa kličemo: Bog ga podpiraj in obrani na častni, pa dandanes toliko odgovorni stopinji občini v blagor!

(O preosnovi puškarske obrti v Borovljah na Koroškem) se je poročalo v zadnji seji koroške trgovinske in obrtne zbornice. Kakor je razvidno iz tega poročila, se je osnovala c. kr. strokovnjaška šola za izdelovanje orožja in ustanovil c. kr. poskusni zavod; tudi je osnovala zadruga iz svojih stroškov tovarno, kjer se izdelujejo posamični puškini deli. Ta obrt se je lepo razcvetela in blagostanje se povrača med Borovljane. Tega vspešnega delovanja so se vdeleževali vkupno vsi merodajni faktorji; njim na čelu Nj. Veličanstvo cesar, Njegova Vzvišenost deželni predsednik, deželni zbor, občina Borovlje, koroška blagajnica, trgovinska zbornica, puškarska zadruga itd. — Tako poročilo zbornice. Je li res vse tako cvetoče, treba bi se bilo prepričati i od druge strani.

(Akad. društvo „Triglav“ v Gradcu) ima v sredo dne 3. decembra t. l. svoje IV. redno zborovanje v prostorih hotela „zum gold. Ross“ s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje gosp. stud. iur. Mohorčiča: „Prvi snubec“. 3. Poročilo odborovo zaradi Prešernove slavnosti. 4. Slučajnosti. Začetek ob 9. uri. — Gostje dobro došli!

(Črnogorska mornarica.) Iz Trsta se nam poroča: Na Cetinji namravajo zasnovati črnogorsko mornarico, koja bi imela zvezo s Trstom in Malto, pozneje pa s Carigradom in Odeso. Parobrod „Jaroslav“, kojega je podaril ruski car črnogorskemu knezu, plovil bode trgovinskim potom do Marzelja in do otoka Malte. Potrebni denar za druge ladije

oskrbeli bodo z delniškim kapitalom, kojega bodo podpisali deloma ruski kapitalisti, deloma pa tudi Srbi v Dubrovniku, Trstu in nekaterih drugih mestih. („Učiteljski Tovariš.“) Ravno kar smo dobili v roke 23. številko „Učiteljskega Tovariša“, ki ima to-le vsebino: Iz deželnega zbora kranjskega. — Prof. Fr. Orožen: O zemljepisnem pouku. — Jos. Maru: Kujiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Kujizevnost. — Naši dopisi (iz Ljubljane, iz ljubljanske okolice, s Trate). — Društven vestnik. — Vestnik. — Razpis ustanov. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

(Tujci na Ruskem.) Iz Petrograda se poroča, da rusko ministerstvo izdeluje zakon, s kojim se ustanavlja, da bodo bodočno vsi podaniki tujih držav, koje je iztirala Ruska in se ne morejo vrniti v svojo domovino, — internovani v oddaljenih permških in tobojskih gubernijah. Ta vladni ukaz zadeval bi najhuje nemške naseljence, koji so vsled dolgega bivanja na Ruskem zgubili pristojsvo nemške države.

Telegrami.

Dunaj, 30. novembra. Povodom pričetka državnega zbora se bodo vršile tukaj pred 3. decembrom ali ravno pred sejo 4. decembra navadne konference. — Poročila iz Budimpešte zatrjujejo, da se ogrska vlada v načelu vjema z razširjenjem postave ob oskrbovanji vojaških vdov in sirot onih oseb, ki so stopile še pred izvršitvijo te postave v pokoj. Zaradi tega se utegnejo storiti v kratkem potrebni koraki za izdelanje tega vprašanja tičečega se postavnega predloga, na katero se je, kakor znano, že večkrat opozarjalo v državnem zboru. S tem bode vsakako ustrezno željam mnogih častniških vdov in sirot.

Trst, 1. decembra. Cesar došel zjutraj v Miramar in se je odpeljal v grad. Ker se ladija „Miramar“ ni zaradi burje ustavila pred gradom Miramar, marveč v pristanišči Muggia, odpeljal se je cesar s parnikom tja. Cesar in cesarica sta se peljala skozi mesto ter bila burno pozdravljena.

Linc, 29. novembra. Deželni zbor se je izrekel v resoluciji za načelo neposredne volilne pravice kmetskih občin ter pozivljaj vlado, naj vloži v državnem zboru postavni načrt neposredne volilne pravice kmetskih občin. Po nagovoru deželnega glavarja in cesarskega namestnika je zasedanje deželnega zbora završilo svoje delovanje z burnimi „hoch“-klici Nj. veličastvu cesarju.

Lvov, 1. decembra. Cesarski namestnik je opomnil, da bode zadnja politiška izjava Rusinov v deželnem zboru predobro vplivala na deželno blagostanje, in to tem bolj, ker ta izjava ne izvira iz nikakega dogovora ali zagotovila, marveč le iz dobre volje. Rusin Romančuk je opomnil, da se bodo Rusini mnogo boljše volje razšli. Na to je bilo zasedanje skleneno.

Budimpešta, 30. novembra. Pravosodni minister dr. Szilagyi zagotavlja, da se bode uvedel meščanski zakon ter opomni, da bode še nadalje ostal v službi.

Čikago, 1. decembra. Obrien in Dillon sta izdala manifest, v katerem pravita, da

ni mogoče, da bi Parnell ostal v prihodnje načelnik stranki; in grajata prijaznost Parnellovega manifesta proti Gladstonu, Morleyju in angleškemu ljudstvu.

Novi Jork, 30. novembra. Na veselici v Princetownu se je podrl oder, na katerem je bilo 1500 oseb. Okoli 100 oseb je ranjenih, mnogo smrtno.

Buenos-Ayres, 30. novembra. Vsled sklepa se je ponižala plača vladnim uradnikom za 10 odstotkov.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
29	7. u. zjut.	732.1	—2.4	sl. svzh.	oblačno
	2. u. pop.	733.0	—1.2	brezv.	megla
	9. u. zveč.	737.9	—1.2	brezv.	megla
30	7. u. zjut.	743.0	6.8	brezv.	megla
	2. u. pop.	744.6	0.4	sl. svzh.	megla
	9. u. zveč.	745.0	4.6	brezv.	megla

Srednja temperatura obeh dni —0.8°, in —3.9°, za 2.6° in 5.5° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 85 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88 „ 90 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	980 „ — „
Kreditne akcije	299 „ 75 „
London	115 „ 10 „
Francoski napoleonid.	9 „ 11 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 46 „
Nemške marke	56 „ 60 „

Pred nekaj dnevi izšla je v slovenskem, lahko umljivem jeziku

Okrožnica

našega Svetega Očeta

Leona XIII.,

po božji previdnosti papeža,

o najtehtniših dolžnostih krščanskih državljanov.

Poslovenil je Okrožnico prečast. g. L. Jeran, vrednik „Zgodnje „Danice“, potrdilo pa visokočast. knezoškofstvo. — Dobiva se komad po 8 kr. v „Katoliški Bukvarni“. 50 komadov gld. 3.50, 100 komadov gld. 6.—.

(3—1)

Zobozdravnik

Schweiger

stanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču)

štev. 23 in 24, II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2. ure.

Najnovejšje iznajdbe in sredstva v zobozdravništvu. Najboljše plombe, po barvi zobem prikladne.

(12)

☛ Za vsa dela se jamči. ☛

Ustanovljeno 1781. leta.

Zalogo najlepših grobnih spomenikov

ima

Eduard Hauser,

c. in kr. dvorni kamnoseški mojster,

Dunaj, IX., Spitalgasse št. 19.

Grobni nakit od granita, grobno omrežje in grobne svetilnice itd. Naročila za izdelovanje rakev, prevažanje spomenikov in vsa v to stroko spadajoča naročila se hitro in najceneje izvršujejo.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

